

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 52/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen liikunta- ja valmennuspalvelujen verokohtelusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Juho Erolan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 52/2026 vp:

Miten hallitus arvioi nykyisen liikunta- ja valmennuspalvelujen arvonlisäverokohtelun vaikutuksia kansanterveyteen, palvelujen saatavuuteen ja ennaltaehkäisevään terveyden edistämiseen,

onko hallitus selvittämässä mahdollisuuksia selkeyttää tai kohtuullistaa erityisesti yksilöllisen ja ammattitaitoisen valmennuksen arvonlisäverokohtelua osana käynnissä olevaa selvitystyötä, ja

aikooko hallitus tarkastella, voitaisiinko liikunta- ja valmennuspalvelujen verokohtelua kehittää siten, että se paremmin tukisi toimintakyvyn ylläpitämistä, työkykyä ja sairauksien ennaltaehkäisyä ilman ristiriitaa EU-lainsäädännön kanssa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Arvonlisäverolain (1501/1993) mukainen yleinen verokanta on 25,5 prosenttia. Palveluun, jolla annetaan mahdollisuus liikunnan harjoittamiseen, sovelletaan alennettua 13,5 prosentin verokantaa. Koulutuspalveluna pidettäviin liikuntapalveluihin, joissa opetuksella on oleellinen merkitys, sovelletaan yleistä 25,5 prosentin verokantaa.

Lain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Lain 25 §:n mukaan terveyden- ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on valtion, hyvinvointialueen tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito tai sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetussa laissa (741/2023) tarkoitettu yksityisen palveluntuottajan antama terveyspalvelu taikka sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity. Se, mitä ammattiryhmiä on pidettävä terveydenhuollon ammattihenkilöinä, kuuluu terveydenhuoltoon koskevassa lainsäädännössä tehtyihin ja tehtäviin linjauksiin.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavista verokannoista ja veropohjasta on säädetty jäsenvaltioita sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä (2006/112/EY). Tavarat ja palvelut, joihin jäsenvaltiot voivat soveltaa alennettua verokantaa, on lueteltu direktiivin liitteessä III. Kohdan 13 mukaan alennettua verokantaa voidaan soveltaa pääsyyn urheilutapahtumiin tai kyseisten tapahtumien suoratoistoon tai molempiin; urheilutilojen käyttöön ja urheilu- tai liikuntatuntien tarjoamiseen myös suoratoistona. Arvonlisäverodirektiivi ei mahdollista alennetun verokannan soveltamista opetukseen tai koulutuspalveluihin.

Alennettujen verokantojen soveltaminen synnyttää aina rajanveto-ongelmia. Alennetun verokannan alaisen ohjatun liikunnan ja yleisen verokannan alaisen koulutuksen välinen rajanveto on jossain määrin tulkinnanvarainen. Rajanveto- ja tulkintatilanteiden poistaminen lainsäädännön tasolla on hankalaa. Tähän vaikuttaa myös se, että arvonlisäverodirektiivi rajoittaa verovapausien tai alennettujen verokantojen soveltamisalaa.

Verohallinnon ohjeen (VH/7417/00.01.00/2025) mukaan ratkaistaessa sitä, onko palvelussa kyse ohjatusta liikunnasta vai opetuksesta, huomioon otetaan harjoitettavan liikuntalajin tai liikuntamuodon sisältö ja olosuhteet, joissa palvelu suoritetaan. Arvioinnissa huomioidaan palveluun sisältyvän opetuksen ja ohjauksen määrä, laatu ja merkitys ostajalle. Arvioinnissa vertailukohtana pidetään kyseisen lajin tavanomaista harjoittamistapaa. Ohjeen mukaan tilanteessa, jossa kuntosvalmentajan (personal trainer) tai muun vastaavan valmentajan tarjoama palvelu on keskeiseltä sisällöltään opetusta, ohjausta, valmennusta ja neuvontaa, palvelun myyntiin sovelletaan yleistä verokantaa.

Terveiden tasossa ja palvelujen saatavuudessa tapahtuviin muutoksiin vaikuttavat monet tekijät. Arvonlisäverojärjestelmä soveltuu huonosti kansanterveyden, liikuntapalvelujen saatavuuden ja ennalta ehkäisevään terveyden edistämiseen samoin kuin toimintakyvyn ylläpitämiseen sekä työkyvyn ja sairauksien ennaltaehkäisyyn. Alennetut arvonlisäverokannat eivät yleensä ole tehokkaita välineitä tiettyjen yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi muun muassa siksi, että veron alentamisen siirtyminen hintoihin on epävarmaa. Tutkimuksissa on todettu, että verokannan alennukset eivät usein välity täysimääräisinä hintoihin ja osa alennuksesta jää myyjän kätteeseen. Muut tukijärjestelmät ovat tehokkaampia keinoja myös siksi, että ne voidaan kohdistaa tarkemmin haluttuihin kohteisiin.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallitus toteuttaa Suomi liikkeelle -ohjelmaa muun muassa selvittämällä ja arvioimalla mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin sekä selkiyttämällä liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverokohtelua liikkumiseen kannustavaksi. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti tavoitteena on, että selvitykset valmistuvat 30.6.2026 mennessä. Hallituksen tarkoitus on tässä yhteydessä selvittää muun muassa mahdollisuuksia selkeyttää yksilöllisen ja ammattitaitoisen valmennuksen arvonlisäverokohtelua.

Helsingissä 18.3.2026

Valtiovarainministeri Riikka Purra

VN/6821/2026-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: